Timişoara, 1895. Anul II. Nr. 222. Vineri în 6 (18) Octombre.

DREPTATEA

Apare în fie-care di de lucru la amiadi.

Preţul 10 fl. pe an (pentru străinătate 37 frci.) — Numeri singuratici 5 cr. - Tacsa de inserţiuni: 1 cm.□ 1 cr., plus 30 cr. timbru. Toate abonamentele şi tacsele se plătesc în Timişoara.

Redactor responsabil: Adrian P. Deseanu.

Redacţiunea şi Administraţiunea: Timişoara, cetate strada Zápolya (Temesvár, Festung, Zápolyagasse,) Nr. 4 Telefon (linia de stat Viena, Budapesta, Arad: Nr. 4.

„Ne roşeşte obrazul de ruşine . . . .“

Timişoara, 18 Octobre.

(t) După dispoziţiunile luate de Hédervàry, Banul Croaţiei, acompaniat de ministrul-president ungar, diua de 14 Octobre aveá se fie consacrată jubilărei unui succes al sistemului de stat inaugurat sub lozinca maghiarisărei. Nu este vina lui Hédervàry, că s'a legănat în ilusiuni cu privire la frângerea puterei de resistinţă a croaţilor, şi cu atât mai puţin e vinovat ministrul-president ungar, a cărui circumspecţiune şi înţelepciune politică e destul de cunoscută din casul cu Agliardi, — dacă în loc de a putè dovedí Monarchului, că ideia de stat maghiar a prins rădĕcini chiar şi în Croaţia, i-au dat dovedi pipăibile — se 'nţelege fără voia lor — despre resensul ce 'l produce în popoarele sale tendinţa de a impune chiar şi cu forţa caracter maghiar tuturor instituţiunilor şi tuturor popoarelor de sub coroana Sântului Stefan.

»*Da, ni-se roşeşte obrazul de ruşine şi de mănie, dacă ne gândim la întêmplările din Agram*« — esclamă în prim-articolul sĕu de Joi »Pesti Napló«; »*Nime n'a luat în apĕrare onoarea naţiunei maghiare*« se plânge »Budapesti Hirlap«; ». . . . s'au prăbuşit în noroiu încă multe alte bunuri naţionale ponderoase şi scumpe ale noastre . . . .«; »Adevĕrul e, că ne urĕsc preste tot, şi sentimentul lor de urgie nu 'l suprimă nici presenţa regelui, nici presentarea guvernului ungar, ba aşa se pare că ambele l'au trezit chiar din amurţire«, constată cu multă durere »Magyar Hirlap«, ear' organul lui Apponyi vecinic om al viitoriului se pune pe gânduri pentru viitoriu şi constatând cele întêmplate în capitala croaţilor dice, că »cine poate şti ce va aduce diua de mâne« între astfeliu de împregiurări . . .

Guvernul ungar şi preste tot politicianii maghiari orbiţi de patima maghiarisărei nu vedeau, nu audiau nimic, nu voiau sĕ audă şi alte sonuri afară de ruginitul refren cu »ideia de stat maghiar«. A trebuit sĕ se continue dile de-a rĕndul erupţiunea protestătoare a tinerimei croate, pentru ca la urma urmelor sĕ recunoască şi sĕ vadă, că demonstraţiunile anti-maghiare din Agram nu sunt acte ale »copilandrilor«, »necopţilor« şi »gălăgioşilor« studenţi, ci acte emanate din justa indignare a poporului croat faţă de cutezanţa de a dá caracter maghiar unei act sĕrbătoresc esclusiv croat.

Despre aceasta s'au convins înşişi, i-a convins deamna tinerime a croaţilor, căci altcum ar rĕmânè enigmă faptul, că în decurs de 24 oare întreagă presa maghiară şi-a schimbat tonul de persiflagiu la adresa demonstranţilor şi a trecut la cele mai dureroase elegii. În zadar caută sĕ întrumseţeze blamagiul prin cuvintele »büntetendő eset« folosite de Monarch în autograful dat lui Hédervàry, căci acestea uşor se pot referí chiar la cutezanţa guvernului de a forţá lucrurile până la atâta şi a induce în eroare pe Monarchul în privinţa adevĕratelor stări de lucru. Şi foarte mult ne ademeneşte sĕ admitem posibilitatea aceasta chiar graiul M. Sale. Căci faptul, că diferitelor deputaţiuni M. Sa a rĕspuns în limba *germană* şi nu în cea maghiară, ba primariului din Fiume chiar *italieneşte*, apoi cuvintele prin cari mulţămeşte primariului Moşinski pentru medaliile comemorative, — poate fí ori-ce, numai aprobarea şi îmbărbătarea sistemului de maghiarisare, nu.

Cele ce s'au petrecut în Agram nu sunt incidente locale; sunt isbucnirea mai pronunţată a nemulţumirei poporului croat faţă cu politica opresoriă a Banului şi în consecuenţă a guvernului ungar. Tot acestei nemulţumiri datu-s'a espresiune în atâtea rĕnduri şi din partea noastră şi a colorlalte naţionalităţi. Dar' aici guvernul a proces mai pe scurt, căci pădurea de bajonete gendarmereşti îi stă la disposiţiă, ear' temniţele au destule încăperi pentru bărbaţii naţionalităţilor nemulţumite. — Astfeliu a trebuit sĕ-i mâne provedinţa la Agram, ca sĕ li-se deschidă ochii şi sĕ vadă efectul sistemului de guvernare »naţională«.

Mai rĕmasu-le-a oare puternicilor atâta minte, ca sĕ revină la calea cea bună?

Înşişi constată, că pentru palma primită la Agram li-se roşeşte obrazul de ruşine, că onoarea naţiunei maghiare nu o mai ia nimenea în apĕrare . . . . şi se 'ntreabă cu îngrijire, că între astfeliu de împregiurări: c e v a a d u c e o a r e d i u a d e m â n e?

Înveţe detentorii puterei de stat mult, foarte mult din lecţiunea primită. Vină-şi la reson şi tragă-şi consecuenţele adevĕrate. Roşeaţa aceea de pe obraz li-se va şterge uşor, dacă vor cĕutá în bună-credinţă sĕ repareze multele greşeli ce le-au comis faţă cu croaţii. »Onoarea naţiunei maghiare« va aflá puternic scut şi apĕrare la popoarele conlocuitoare cu maghiarii şi *numai la acelea*, la naţionalităţile Ungariei, dacă în loc de persecuţiuni şi maghiarisare cu forţa, li-se vor dá şi *garantă* drepturile ce le compet ca popoare susţinĕtoare de stat alăturea cu maghiarii, — şi atunci pot priví şí ei, şi putem priví toţi împreună fără nici o teamă la cele ce le va aduce diua de mâne.

Foişoara „Dreptăţii“

Casa afurisită.

Novelă.

Traducere de N. C. St.

(Continuare.)

După moartea Nadĕgei inima lui a rĕmas sdrobită de durere, el a dis tatălui sĕu la Veneţia:

„Eu cred, că nu voiu mai putè iubí. Nu e nici vieaţa, nici juneţa, nici fericirea, aceea ce mi-a răpit mie Nadège, ci inima.“ — Şi acuma deodată i-se deşteaptă inima din ceaţa durerii, care o încunjurá, şi începù de nou a simţí. — El erá deci înşelat erá earăşi îmbetat de iubire. Se sfătuì pre sine însuşi mult timp; se întrebá, că oare nu este el batjocura sentimentelor? Femeia aceasta îi cunoşteá chinul, dar' el nu o puteá vedè, ca sĕ-i spună ce simţeşte şi nici nu stá cu ea în legătură atât de intimă, şi care se poate căştigá numai prin o cunoştinţă mai îndelungată. Îl cuprinse o frică vĕdênd amorul sĕu crescênd şi neputêndu-şi dá seama despre el. Sau poate, că e numai un capriţ.

Toată noaptea şi-a bătut capul şi numai după ce se dorise de diuă, sdrobit de osteneală se aruncà pe pat îmbrăcat cum erá, şi adurmì.

În cealaltă di a şí făcut numai de cât doamnei Corduleanu visită. De acum încolo mergeá mai de multe-ori pe la ea. Ei se amorisară şi el îi începù a-i vorbí despre nunta lor, care aveá sĕ fie cât de curênd. Nu cred, că e de lipsă sĕ descríu amorul lor mai deaproape, deoare-ce e deopotrivă cu altele de feliul acesta şi anume: erá un amor a duor inimi iubitoare, cari se iubesc în linişte, pline de respect şi delicateţă, de stimă şi adoraţiune reciprocă.

Dilele treceau iute ca gândul şi legătura dintrĕ ei, care i-a unit la olaltă, deveniá tot mai intimă. Ei nu hotărîseră diua nunţii, deoare-ce se genau a vorbí ei înşişi în persoană despre aceasta. Pre lângă toate acestea ei se simţiau fericiţi, şi cine nu ar voí sĕ prelungiască în infinit timpul plin de ilusiuni.

Sau cine n'ar voí, ca primavara, care seamănă mult cu juneţa, sĕ fie vecinică, cu mirosul florilor ei cel îmbătĕtor, cu dimineţele ei rourate, cu soarele cel cald al ei, care înveseleşte preste di toată făptura, cu sĕrile ei cele plăcute şi rĕcoroase şi cu ceriul ei cel senin.

IV.

Ei erau fericiţi. Fericirea însĕ durà numai un an. Venì toamna anului 1879.

Într'o seară din luna Septembre se întâlniră pre şosea unde cu mai mulţi amici se preumblară până amânat printrĕ arbori. Ací îi prinse noaptea. Ei erau singuri.

„Hai mergem sĕ mai ocolim odată păduriţa aceea“, dise Henric.

„Putem“, respunse ea, prindĕndu-i braţul.

Ei o încungiurară, perdĕndu-se tot mai mult în umbra arborilor şi mergĕnd încet vorbiau de câte toate.

În seara aceea ea erá foarte voioasă. — Ei se preumblară până târdíu, şi afundându-se tot mai mult în noapte, priviau ceriul cum se împodobeşte cu stele; în partea stângă a oraşului observară o pară mare, ear' pre ceriu în o depărtare imensă o rază luminoasă. În tăcerea adâncă ei vorbiau mereu.

O frică ii cuprinse audind misterioasele strigăte resunând în tăcerea nopţei. Ei se aşedară într'un loc, unde arbori, ca un semicerc, formau un leagăn natural. El îi ţineá mâna ei într'ale sale. Luna se plecase spre odihnă cu desĕvêrşire şi numai unele raze străbăteau încă printrĕ crengile arborilor la ei şi le luminá. Henric o priviá cum le luminează lor cu razele ei misterioase.

Cât eşti de frumoasă, oftà junele cu un suspin naiv şi prindêndu-i mâna i-o sărutá de multe-ori. Ea tresări.

„Mi-e frig“, dise ea. Dicênd cuvintele acestea se ridicè şi luându-l de braţ începù a merge repede, ca cum ar fi voit sĕ se încăldiască. Tinerul simţiá braţul ei tremurând în al sĕu. El o privì, ea erá foarte palidă.

„Noi am rĕmas prea mult sub arborii aceia, dise el; receala nopţei ţi-au stricat. Voieşti a merge repede?

„Da, dise ea, că nu mĕ simt tocmai bine.“

Dinţii ei începură a tremurá. El se îngrijí de o căruţă, care a şí sosit numai de cât. Henric îi ajutà sĕ se urce în caleasă şi se depărtá, după ce i-a făcut míi de complimente.

După ce s'a reîntors a casă s'a simţit cuprins de o durere nespusă, care-i apăsá inima. Întrá în casă fără de a putè nimicí întristarea de care erá cuprins. Voiá sĕ se ducă la ea, spre a o vedè şi a ştí, cum se află. Noaptea a avut un somn rĕu. Cum s'a făcut diua s'a sculat, dar' erá neliniştit. Cătră dece oare trimise pe servitoarea sa la doamna Cordulean, care 'i aduse vestea, că dînsa doarme. Rĕspunsul acesta îl mai liniştí în câtva. Pe la douĕ oare, când voiá tocmai sĕ se ducă la ea, primì altă epistolă. Anna îl rugá sĕ nu o cerceteze. Ea nu se simţiá prea bine, dar' sperá, că nu-i va fi mai rĕu, fiind morbul ei o simplă receală. Henric aşteptá diua următoare cu nerăbdare.

(Va urmá.)

Austro-Ungaria.

Recunoștința regelui. Qilele sgomotoase din capitala Croației s'au terminat. Impĕratul-rege a plecat din Agram, remițĕnd Banului Héderváry următoriul autograf:

Iubite Ban conte Khuen-Héderváry!

În decursul petrecerei mele în capitala iubitului meu regat Croația-Slavonia am observat *în totdeauna și pretutindenea* atât de multe dovedi ale alipirei fidele și dragostei, în cât din incidentul depărtărei mele *simt nesesitatea de a-mi esprimă din inimă cea mai căldurоasă mulțumită harnicei poporațiuni a capitalei acestei țeri, și mai ales credinciosului meu popor croat pentru manifestarea lojalității sale* și pentru ținuta sa esemplară, carea *n'a fost conturbată* prin întemplatele „casuri condamnabile“, — și s'o asigur, că voiu cugetă cu drag la dilele petrecute în mijlocul ei, înputernicindu-te s'o aduci aceasta la cunoștință publică.

Primariului Moșinsky pentru medaliile de aur bătute în memoria petrecerei împĕratului în Agram i-a mulțumit în următoarele:

Primesc cu bucurie cadoul și sunt foarte recunoscĕtoriu pentru el și 'l voiu păstră ca amintire despre frumosul Dtre oraș, pre cum și despre *primirea* **dinastică**, *patriotică și cordială, carea i-a cădut foarte bine inimei mele. Peste puțin timp voiu cercetă earăși frumosul Dtre oraș.*

———

Lesa majestate. Presa maghiară nu are destui termini spre a-și vĕrsă amarul pentru palma ce li-s'a dat maghiarilor în Agram din partea demonstranților. Astfeliu unul din diarele capitalei în furia sa nebună se avêntă până la l e s a m a j e s t a t e, căci eată ce scrie în nrul sĕu de Joi:

»...... Nu furia 'i conduce pe acestia, ci viclenia, nu în butul presenței regelui au cutezat s'o facă,*) ci **tocmai fiind-că e de față împĕratul austriac.** *Tradițiunile lor le șoptesc,* **că acela 'i va luă în apĕrare contra legilor“.**

———

Prospecte de furtună. Se vorbește, că în una dintrĕ procsimele ședințe ale camerei deputaților se va face interpelare cu privire la faimele despre încorporarea honvedimei în armata comună. E vorba, că după-ce honvedimea a dat la manevrele din est an dovedi classice despre totala sa incapabilitate, regele i-a dat un aspru bobârnac, și de aici provin faimele despre încorporarea sa în armata comună. Presa opposițională promite deja de pe acum o strașnică luptă în parlament pentru drăguța de honvedime.

*) Sĕ ardă steagul maghiar. — Red.

România.

Referitoriu la *retragerea guvernului* conservativilor „Timpul“ în primul sĕu articol de eri scrie: „Astădi este încă prea de timpuriu pentru a ne rostí atât asupra causelor cari au provocat crisa și asupra soluțiunei ei, cât și asupra urmărilor ce va avĕ“.

La alt loc al sĕu însĕ numitul jurnal scrie, cu litere grase, următoarele:

În consiliul de ministri care s'a ținut eri la Palat, ministeriul a espus Majestăței Sale motivele pentru cari crede absolut necesar, că data consultării cercului electoral sĕ fie înaintată cu trei luni, adecă că alegerile sĕ se facă în Novembre în loc de Februariu. M. Sa Regele, neîmpărtășind modul de a vedea al cabinetului, dl. prim-ministru a depus în mânile M. Sale demisiunea cabinetului.

*

Dăm de altcum mai jos o corespondență ce ni-a sosit tocmai în momentele acestea de la un prietin din București al foaiei noastre.

București, 16 Octobre n.

Nici odată n'a cădut un guvern român în condițiuni mai ciudate de cât cel conservativ de acum, care și-a dat alaltă-seară dimisiunea în mânile regelui, fără sĕ fi fost provocat la aceasta fie de vre-o crisă internă sau evenimente esterne, fie de vre-un vot de blam al camerei, fie de scandale și violențe, cum au cădut altedăți alte guverne și în special guvernul liberal la Martie 1888. O neînțelegere între membrii cabinetului în o cestiune de nici o importanță, a provocat retragerea celor trei ministri junimisti din cabinet: P. Carp, M. Ghermani și Al. Marghiloman, ear' retragerea acestor ministri a adus în mod fatal și retragerea cabinetului.

Până Luni seara se făceau toate conjecturile posibile și imposibile: ba că după retragerea junimistilor din cabinet se remaniază ministeriul cu elemente pur conservative cu președintele senatului I. M. Cantacuzeno, președintele camerei general G. Manu și deputatul M. Balș, ba că întră în cabinet și șeful radicalilor G. Panu, ba că eară s'a ajuns la o înțelegere între junimisti și conservativi, ba că sĕ alcătuiească un ministeriu de transițiune numai pentru alegeri, etc.

Nu e mirare deci că lumea a rĕmas ca trecută Luni seara, când după-ce s'a terminat consiliul de ministri la palat, s'a respândit vestea, că întregul cabinet și-a dat dimisiunea în mod irevocabil, și că pentru a doua di (Marți, 15 Octobre) șeful liberalilor, dl Dimitrie Sturdza este chiămat la palat spre a fi însărcinat cu alcătuirea unui cabinet pur liberal.

A seară la oarele $8^1/_2$, dl Dim. Sturda s'a și presentat la palat cu următoriul cabinet:

Dim. Sturda, presidența consiliului și esternele.
Eugeniu Stătescu, justiția.
Nicolae Fleva, internele.
Petru Poni, instrucțiunea publică și cultele.
G. C. Cantacuzeno, finanțele.
G. Paladi, domeniele.
C. Stoicescu, lucrările publice.
General *C. Budișteanu,* rĕsboiul.

Din acestia numai dnii *Sturza, Stătescu* și *Poni* au mai fost ministri, ear' N. *Fleva* a fost odinioară primariu al Capitalei, ceilalți sunt oameni noi, ca sĕ nu spunem mai mult.

Liberalii nu se așteptau așa făr' de veste la această pleașcă, și de aceea chiămarea regelui i-a aflat aproape nepreparați. Ei astă-vară își dăduseră dimisiunile din cameră și senat sub pretecstul, că conservativii ar fi călcat constituțiunea cu legea minelor, legea maximalei, a gendarmiei rurale, etc. și acum pentru dilele de 1, 2 și 3 Octobre se întruniseră în congres în București spre a se chibzuí cum sĕ înceapă o agitațiune mai puternică pentru a ajunge cât mai iute la putere; gata fiind sĕ înceapă agitațiunea și în contra Regelui (cum au mai făcut'o și la 1876), sub cuvênt că ține la cârmă „un guvern personal“ etc., banalități obicinuite la noi, dar' cari se isprăvesc odată cu venirea la putere.

Schimbarea bruscă de guvern a zăpăcit lumea. Slujbașii de la cei mai mari până la cei mai mici (afară de câteva categorii de slujbași, ca profesorii, membrii curților de apel și casație și presidenții tribunalelor, etc.) 'și tem pânea de adi pe mâne. În mai puțin de o lună mii de părinți de familie au sĕ rĕmână pe drumuri; alții au sĕ le ia locurile. Cel puțin acesta a fost obiceiul din trecut, și de și junimiștii la 1888 au dat și în aceasta privință dovadă de prudență, cu greu cred, că actualul guvern sĕ fie tot așa de prudent, dat fiind numĕrul colosal de mare al postulanților de slujbe.

Camerele actuale se disolvă chiar în luna aceasta și preste vre-o șese sĕptĕmâni o sĕ avem camere aproape în unanimitate liberale. Așa e țeara, ce sĕ-i faci. Cine e la putere e sigur de isbândă.

Corespondentul.

Străinătate.

La evenimentele din Turcia. (L o n d r a, 17 Octobre.) *Times* raportează din Constantinopol, că garnizoana de acolo s'a sporit cu 3000 de oameni și că în curênd se vor consigná încă 10 000.

Pregătirile Rusiei. (P e t e r s b u r g, 16 Octobre.) Guvernul rusesc a înființat în Lugausc, în guvernamentul Jecaterinenburg *o nouă fabrică de patroane, carea pregătește 100.000.000 de patroane la an.* 1000 de lucrători sunt ocupați dilnic în fabrică. Patroanele vor fi lucrate cu mașini electro-dinamice.

Cu puțin mai 'nainte se vestea despre sporirea în mare mĕsură a artileriei rusești, apoi reorganisarea trupelor de fortăreață și urcarea contingentului lor. — Toate acestea, acum în preajma încurcăturilor din Orient, au o deosebită însĕmnătate.

Îndrumări practice pentru legile noue bisericești.

II. Nașterea.

Sĕ vedem acum ce e de făcut dacă căsătoria e binecuvântată cu vre-un *prunc.* Legea dă timp de 8 dile, în cari fieste-care trebue sĕ insinue nașterea vre-unui nou născut.

Pentru-ce 8 dile? Dacă frunzărim vorbirile ținute cu ocasiunea aceea, interpretațiunile și ordinațiunile, trebue sĕ constatăm, că timpul acela e destinat pentru botezul pruncului, căci cu ocasiunea insinuărei trebue sĕ aibă pruncul deja un *nume.*

Deci de aici înainte după naștere îndată la 2—3, cel mult 6 dile, trebue pruncul botezat.

Cine e îndatorat a insinuă? Legea face aici mai multe gradațiuni, cari toți pot deveni pedepsiți în cas de negligință. În prima linie e îndatorat a insinuă:

a) părintele legitim; în absența lui
b) moașa asistentă la naștere;
c) medicul asistent la naștere;
d) toți cari au fost de față la naștere. Și dacă din acestia nici unul nu a insinuat, e îndatorat a insinuá
e) acela, în a cărui casă s'a întêmplat nașterea, ear' în casul cel mai rĕu *mama* după ce s'a sculat din patul de naștere.

E bine de însemnat, că nu toti câți sunt înșirați aici trebue sĕ insinue, ci pe rênd, sau — sau. Dacă cineva ar fi împedecat a insinuá și știe, că el e îndatorat a insinuá, poate trimite pe un încredut, pe care insĕ trebue sĕ'l provadă cu „plenipotență“.

Modul de însinuare. Înainte de toate trebue știut, că însinuarea în casuri ordinarie nu se poate face în scris, ci prin vorbă și în persoană și în timpul prescris (8 dile). *În persoană!* Dacă însĕ conducĕtoriul de matricule nu-l cunoaște, trebue sĕ-și documenteze identitatea persoanei sau prin martori sau prin vre-un document public.

Obiectul însinuărei.

a) Dacă pruncul e legitim, datele esacte despre persoana părinților.

b) Dacă e illegitim, numai datele despre mamă, despre tată atunci numai, dacă respectivul recunoaște prin document public că pruncul e al sĕu.

c) Genul pruncului: copil sau fată?

d) numele pruncului — ce e mai ușor a documentá prin estras de botez; dacă însĕ pruncul nu e botezat, conducĕtoriul îi determinează un termin, în care trebue sĕ-l boteze, și așa sĕ-i notifice numele.

c) *religiunea.* Dacă esistă între dînșii conventiune cu respect la creșterea pruncilor, atunci aceea o arată pentru știință — de nu, atunci băieții urmăresc religiunea tatălui, fetele religiunea mamei.

Acestea sunt de știut la naștere.

III. Moartea.

Dar' pruncul sau vre unul din familiă poate și murí. Ce e atunci de făcut, ca nu cumva îngropându-l fără știrea oficiantului sĕ devini pedepsit?!

Casul de moarte chiar așa trebue insinuat ca și casul de naștere. Tot acelea persoane sunt obligate și aici a insinuá ca și la naștere. După insinuare primește oficiantul un script — cu care după aceea poate face dispositiunile de înmormêntare.

Dacă în vre-un sat se află vre un cadavru, despre aceasta e îndatorat judele a înștiințá pe conducĕtoriu.

E de însemnat, că în cas de conducĕtoriul matriculelor ar fi grobian, sau nu ar satisface dorințelor juste ale părților, părțile au dreptul a'l acusá la judecătoria regească cercuală.

În fine voiu mai amintí încă pedepsele împreunate cu neinsinuarea.

Cu pedeapsă până la 600 coroane pot fi pedepsiți următorii:

a) dacă cineva în 8 dile nu insinuă casul de naștere, ear' de s'a născut pruncul mort, nu face însinuarea în diua următoare;

b) dacă cineva află vre-un prunc și nu-l însinuă în diua următoare;

c) dacă numele copilului însinuat dar' nebotezat nu se notifică în decurs de două luni;

d) dacă cineva nu însinuă în diua următorea casul de moarte;

e) dacă cineva cu voia însinuă date false.

Cu 200 coroane devin pedepsiți aceia cari folosesc alt nume de cât cel în matricule, escepțiuni fac scriitorii și artistii.

M'am nisuit a esplică legile acestea în modul cel mai simplu și cel mai scurt, scoțĕnd și esplicând chiar numai acelea, cari sunt absolut de lipsă pentru ori-care om, de la ministru până la țĕran și de la general până la gregariu.

Budapesta, în 1 Octobre 1895,

Iosif Siegescu
licențiat în sta teologiă.

Corespondență.

Lângă Lugoș, 16 Octobre n.

(Vocea unui preot în interesul preoțimei,)

De la aparițiunea diariului „Dreptatea“ am observat că spriginiți interesele sfte ale bisericei: religiositatea și moralitatea. În articli de fond ați descoperit vederile largi de cari sĕ fie preocupat ori-care creștin adevĕrat la întroducerea legilor politice-bisericești. Ori-și-care om cu vederi largi nu poate trage la îndoieală adevĕrurile descoperite în acei articli. Dacă noi preoții ne vom dá truda sĕ întărim simțul religios la popor, atunci perderile neînsemnate ce le avem deocamdată, ni-se vor rebonificá earăși cu timpul, ba putem sperá la o mai mare îmbunătațire a sorței, pre lângă toată sĕrăcia poporului nostru, tot numai de la popor. S'au atins în acest jurnal rênduelі, ordinațiuni prin cari s'a lucrat la întărirea simțului religios, și eată că prin acestea

am ajuns că multe datini frumoase esistă la creştinii noştri, cari toate aduc, măcar cât de puţin, dar' totuşi un venit oare-care preoţimei. Şi când cugetăm, că domnind turcii pe aici cam 170 ani, în câte locuri şi câtă vreme vor fi fost lipsiţii creştinii noştri de mângâierea sufletească, dar' rĕmânĕnd încă sănĕtos simburele creştinismului, a fost destul dacă după isgonirea turcilor preoţii, cât de simpli, împliniau slujba dumnedeiască, căci poporul ţineá cu tărie la religiune. Şi dacă preoţimea acea simplă prin împlinirea cu stricteţă a chiămării preoţeşti a fost în stare sĕ ne lase nouă unele datini şi obiceiuri frumoase, şi a putut sĕ le întroducă la creştinii noştri, de după cari noi tragem ceva folos, cum sunt pomenile, praznicele, liturghiile la biserică, pomenirea morţilor, facerea pascilor, când se cumpĕră ciubĕr, blid, cuţit, lingură, oală, ştergare, lumini, cari toate apoi rĕmân la preot, ba mai capĕtă şi câţiva fiorini, apoi cetirea paraclisului, rugăciuni pentru bolnavi, umblarea cu crucea, în unele locuri în toată luna etc., cari toate aduc câte ceva venit la preot. Apoi oare noi preoţii de acuma, dintrĕ cari unii ne ţinem prea învĕţaţi, sĕ nu fim în stare a mai găsí şi noi careva isvoare de venit în locul celor ce le-am perde? Sĕ voim numai, foarte uşor vom găsí. Dar' până atunci, până când noi nu vom fi la înălţimea chiămării, nu numai că nu ne vom putè înmulţí venitele, ci vom tot perde din ele.

Din sute şi mii de casuri s'a dovedit, că dacă s'a făcut ori şi unde un dar, un ajutoriu, vre-o fundaţiune, asta a făcut'o numai un cutare om evlavios. Noi sĕ ne dăm trudă sĕ facem din creştinii noştri oameni evlavioşi, şi atunci n'avem frică că ni-se vor împuţiná venitele. Până când însĕ noi înşine nu suntem religioşi, ba unii dintrĕ noi escelăm în imoralitate; ear' mai marii bisericeşti prea trec cu vederea pĕcatele noastre, până atunci sĕ ne fie ruşine a aşteptá, ca cineva sĕ ne tot măriască plata.

Sunt casuri urîte, comise de unii dintrĕ noi, cari ar fi ruşine şi pentru un om, dar' pentru un preot!

Aşa d. e. cutare preot luá parte şi-şi petreceá vesel la căsătoriile nelegiuite. Poftim a combate atunci concubinatul!

Este drept, că archiereul, având diecesa estinsă, nu poate ajunge pe tot locul; dar' pentru-ce sunt aci protopopii? În diecesa Caransebeşului protopopii au diurne din cassa diecesană 200—300 fl., dar' eu întreb: de câte-ori vin ei într'un an prin comune? Abia odată la esamen, căci dacă n'ar fi esamen, n'ar vení nici atunci. (Părerea D-tale. Red.) Oare nu sunt ei datori sĕ facă în an cel puţin două visitaţiuni canonice prin comune, cu care ocasiune sĕ se informeze în detaiu despre stările şi împrejurările comunei, despre purtarea religionar-morală a preotului? Căci, — proverbul: „De la cap se 'mpute peştele“, se adevereşte şi pe acest teren! Dacă preotul nu e religios-moral, în zadar cauţi acolo după oameni de omenià şi evlavioşi. Ear' unde găseşte neînţelegeri, sĕ ispitească cu deamĕnuntul cum stă causa, şi căştigându-şi convingere deplină sĕ delăture rĕul.

Apoi cineva e vinovat, dacă altcum nu se poate îndreptá, sĕ fie pedepsit cum se cade, fie el preot sau mirean.

Şi eu cred, că dacă d. protopopi ar face astfeliu, ar arĕtá zel către chiămarea lor, negreşit că şi preoţii alt-cum şi-ar încordá puterile. Poate că s'ar putè esmite din când în când şi cutare comisariu consistorial, spre a controlá pe d-nii protopopi, căci n'ar fi pagubă după vr'o câte-va sute ce s'ar spesá spre acest scop, numai sĕ se poată lucrá cu succes întru întărirea simţului religios; căci dacă vom fi în stare a face din creştinii noştri oameni evlavioşi, am căştigat mai mult de cât toate averile îngrămădite în centru. Omul evlavios e şi de omenie, şi omul de omenie e în totdeauna cu credinţă către Ddĕu. Oameni credincioşi ne trebue noauă. Sĕ ne sufulcăm cu toţii: archierei, protopopi şi preoţi! Dacă dicem ceva, sĕ grijim sĕ se şi esecute punctual, căci altcum e pagubă de hârtia şi tiparul în care se tipăresc ordinaţiunile şi pastoralele.

Cronică.

Timişoara, 18 Octobre n.

Demonstraţiunile din Agram. Cu ocasiunea visitei prea înalte a monarchului în Agram, croaţii s'au purtat cu mult dispreţ faţă de sêrbi şi maghiari. Cum de croaţii nu pot suferí pre maghiari o înţelegem pe deplin, dar' ce au în contra sêrbilor popor confrate al lor, aceasta nu o înţelegem. Cu ocasiunea visitei regelui croaţii, mai ales tinerimea, a pretins, ca stindardul sêrbesc sĕ se iee de pe biserica şi banca sêrbească. Mulţimea înaintá pre stradă strigând „Jos cu stindardul“. Au spart ferestile bancei sêrbeşti. Chiar şi persoane au fost rănite. Sêrbii cari erau pe strade s'au retras în biserică de frica pietrilor. Gendarmeria a întrevenit. Dar' mulţimea chiar asupra gendarmeriei a aruncat cu pietri. Mai târdiu s'a pus pre biserică şi un stindard croat, dar' cu toate acestea demonstraţiunile nu au încetat, ba au devenit din ce în ce mai agresive, astfel în cât gendarmeria cu baionetele pe puşcă au păzit strada unde erá stindardul sêrbesc. Către 6 oare seara stindardul sêrbesc la ordinul banului a fost luat şi abia atunci s'a făcut linişte. Când a audit mulţimea, că stindardul s'a luat la ordinul banului, a strigat: trăiască banul. Stindardele maghiare au fost mai bine cinstite. Tricolorul maghiar a fost mângit cu cerneală. Firmele de la căile ferate au fost de asemenea pictate cu cerneală, ear' mulţimea strigá într'una: *jos cu stindardul maghiar.* Nu a fost destul însĕ, că l'au mângit cu cerneală, ci 33 de juristi cu steagul universităţii în frunte, au mers pe piaţa Iellacsics, unde au ars stindardul maghiar mai înainte mângit şi adus de ei acolo, ba ce e mai mult, nu a fost destul că l'au ars, ci l'au şi tăiat cu sabia. A trecut adecă sĕrmanul prin apă neagră, prin foc şi sabie, şi — se plâng foile maghiare — gendarmerie n'a fost ca 'n palmă, vedi bine — acolo nu-i ca la noi! La noi gendarmii ar fi împuşcat un oraş întreg; dar' acolo nu-i Magyar—ország.

In 16 l. c. demonstraţiunile contra stindardului maghiar s'au repetat din partea studenţilor. Cei 33 studenţi au plecat a doua-oară cu un steag maghiar la monumentul lui Jellacsics, unde unul dintrĕ ei ca orator a rostit următoarele cuvinte: „*Venim la monumentul aceluia care a luptat pentru dinastiă contra maghiarilor, ca sĕ ardem steagul acelui popor, care pururea a luptat contra dinastiei; prin aceasta manifestăm simţemintele noastre de aderinţă către dinastiă*“. După aceste cuvinte au dat foc steagului şi l'au ars. Acest steag se dice, că ar fi unul din cele vechi cucerite în anul 1848 din partea croaţilor de la maghiari. În faţa primariei studenţimea s'a presentat cu un steag al sĕu pre care e scris: „*1848. Pentru libertatea şi frăţielatea slaviană*“. Despre acest steag se dice, că ar fi petat cu sânge de studenţi croaţi, cari la 1848 au luptat la Világos (Şiria) contra Ungurilor.

Dr. Weigand în Timişoara. În 16 c. seara a sosit aici cunoscutul filoromân, profesorul Weigand dimpreună cu preastimata-i soţie. Dl Weigand a şi plecat eri dimineaţa de aici către casă. O îndelungată esperinţă a făcut Dl Weigand în ţinuturile acestea. A făcut mai cu seamă studii de limbă în dialect. În cercetările sale a fost foarte cu mare atenţiune la dialectul adevĕrat poporal şi diferitele sale nuanse bănăţene.

Ministrul Dániel în Arad. După cum scriu foile din Arad, ministrul de comerciu Dániel şi secretariul de stat Vörös László vor sosí acolo în 5 Novembre spre a luá parte la festivităţile deschiderii şcoalei speciale de industria de lemn şi metal.

Jurist falsificătoriu de cambii. Un jurist maghiar cu numele Oroszi Imre, fiiul unui proprietariu avut, întru onoarea neamului a falsificat mai multe cambii, cari i-au adus domnişorului o sumă de 25.000 fl. La aceste l'a sfătuit un anumit Klein, agent de bancă, care 'l mângăiá cu aceea, că va plătí bĕtrânul. Din casul acesta se vede, că prietinia jidano-maghiară nu le aduce acestor din urmă alta de cât numai pagubă şi ruşine. Perditio tua Ungure: ex Israel. Dealtcum facă-şi mendrele.

Micul principe al României Carol în dioa de 3/15 Octobre a împlinit vêrsta de doi ani. Alteţele Lor Regale prinţul Ferdinand şi princesa Maria au primit numĕroase depeşi de felicitare. Consiliul de ministri a felicitat pe Augustii părinţi ai micului principe.

Invenţiune nouă. Dl dr. E. Puşcariu, profesor la universitatea din *Iaşi* (România), a inventat un nou sistem de conservare a vaccinului animal în tuburi hermetice. Substanţa nu se alterează nici după un an. Prima esperienţă făcută a dat resultatele următoare: judeţul Roman a obţinut un succes de 96% vaccinări, judeţul R. Sarat 91%, Botoşani 96%, Mejedic 95% şi Tecuci 97%.

Căsătoriă civilă fără de mire. În Tót-Aradácz prima căsătoriă a fost defiptă pe Marţi în 15 l. c. Matriculantul s'a gătat cum numai a ştiut, şi-a pus *tricolorul* şi acum aşteptă. Dar' tot aşteaptă, de-odată vine însĕ mireasa cu mama mirelui. Matriculantul întreabă unde e mirele? La aceasta a rĕspuns, că mirele e acum în câmp la cules de cucuruz, dar' sĕ-i cunune numai, „*c'apoi Dumineca va vení şi mirele şi va subscrie contractul*“.

Căsătoriă civilă fără mireasă. În Cluşiu s'a presentat unul la matriculantul cu toate actele recerute la căsătoriă, rugându-l sĕ-l cunune în cealalta di la cinci oare dimineaţa căci la 6 vrea sĕ plece. A doua di totul a fost gata. Vine mirele fără mireasă. — Dar' ce-i, întreabă matriculantul. D'apoi cunună-ne, de-ocamdată jor numai eu, de oare-ce mireasa locuieşte departe; hei! ea locuieşte dincolo de Dunăre!

Masa studenţilor români din Sibiiu.

Festivităţile petrecute la dioa de 13 Octobre în Sibiiu din incidentul inaugurărei acestei „mese“ au fost, pre cum aflăm din „Tel. Rom.“, ce ni-a sosit eri, peste mesură frumoase şi înălţătoare de inimă, în cât merită, ca macar numai în estras sĕ le facem cunoscute şi onor. nostri cetitori. Simţul de caritate, iubirea de neam şi „femeia română“ formează trinitatea din care a isvorit această nouă şi deamă instituţiune românească filantropică.

Festivitatea a decurs în numita di în presenţa unui public foarte ales: bărbaţi, dame şi domnişoare române din Sibiiu. Culmea sa şi-a ajuns'o prin cele două discuri de inaugurare rostite din partea DD *Hannia* directorul pensionat al instit. teologic, şi dl Archimandrit Dr. Ilarion *Puşcariu*, din cari ambe vorbiri estragem urmatoarele puncte, cari conţin totodată şi istoricul causei.

Din cuvêntarea dlui *Hannia*: Institutul „Albina“ nu numai a ajuns, dar' a întrecut multe alte institute de asemenea categorie cu mult mai vechi, şi rivalisează cu institute de primul rang în patrie. Toate acestea cu ajutoriul lui Dumnedeu, de la care vine „toată darea cea bună şi tot darul“. Multe sunt bunătăţile, ce din an în an tot mai cu îmbelşugare s'au revĕrsat asupra societăţei din partea institutului „Albina“; lung şi preţios este lanţul lor; ear' astădi, Doamnelor şi Domnilor, avem fericirea de a asistá la sĕrbătorirea încă a unei mari şi pe la noi până acum ne mai pomenite bunătăţi, de a fi martori făuririi încă a unei verigi de aur la lanţul cel lung. La iniciativa preastimatului director al institutului, Parteniu *Cosma*, consiliul administrativ al acelui institut a decretat şi pre cum vedem s'a efeptuit lărgirea edificiului institutului. La iniciativa acelui prea on. dn director consiliul administrativ a decretat, ca în acea parte a edificiului şi anume în această localitate cu dioa de astădi sĕ se institue *o masă gratuită pentru 50 studenţi de la şcoalele medii din loc*, „*masa studenţilor*“, la carea acei 50 inşi în fiecare di sĕ aibă viptul corespundĕtoriu (prânzul). Eată, *Tata* a fost aflat! mai lipsiá *Mama*.

Tot acel prea on. dn director al institutului s'a pus în conţelegere cu prea stimata şi mult onorata dnă Maria *Cosma*, presidenta reuniunei femeilor române din loc, şi prin bunătatea şi mijlocirea acesteia *toate membrele reuniunei, doamne şi domnişoare*, cu marinimositate au primit rolul şi sarcina de *mamă* a mesei studenţilor.

Eată deci factorii principali *ai mesei studenţilor*, eată al doilea rênd de părinţi ai vostri, cari sunteţi adunaţi în jurul acestor mese, şi cari începênd cu dioa de astădi veţi fi împărtăşiţi cu prânzul de toate dilele gratuit.

Mulţămita noastră cea mai adânc simţită bunei şi Preaveneratei *Doamne Maria Cosma şi întregei Reuniuni a femeilor române.* Stima şi veneraţiunea noastră circumspectului şi Mult Onoratului Domn Director P. *Cosma*. Trăiască la mulţi ani.

Cu acestea P. O. DD. masa studenţilor a institutului „Albina“ o declar deschisă.

Venerabilul protopresbiter dise apoi rugăciunea „Tatăl nostru“.

Din cuvêntarea dlui vicariu Dr. Ilarion Puşcariu:

„Astădi omul bogat deschide sĕracului masa sa plină de bunătăţi, nu săracului mişel, ci săracului onest, care este vrednic de ajutoriu. Astădi institutul de economii „Albina“, din prisoasele sale şi din economii, prin o înţeleaptă şi probă conducere, tinde masa an pe an pentru 50 studenţi diligenţi şi săraci, cari studiază în scoalele medii din Sibiiu. Ce bunătate, ce faptă măreaţă şi nobilă este aceasta, va putè judecá ori şi cine, care cunoaşte lipsa şi neajunsele bietului student român; a nu avè la timp mâncarea de lipsă pentru hrănirea trupului, e de bună seamă mare lipsă. Caţi tineri studenţi români nu au a se luptá şi cu aceste lipse! Cine nu cunoaşte feţele cele palide şi întristate la mulţi studenţi români? Câţi dintrĕ tineri nu cad jertfă în lupta cu neajunsurile vieţii pentru dorul lor de a învĕţá carte şi a progresá? Astădi multe lacrimi se şterg, mare bucurie se face, şi inlesnire părinţilor. Onoare dară institutului nostru de economii „Albina“, care pe lângă meritele, ce şi le-a căştigat pe terenul economic, contribue în mod aşa de vĕdit şi la promovarea scopurilor culturale dând impuls şi sprijinind din mijloacele sale instrucţiunea tinerimei noastre. Şi oare cine este institutul „Albina“? Sunt bărbaţi de frunte ai nostri, cari conduc acest institut şi cari pe lângă înţelepciune au dovedit prin fapta lor şi o inimă nobilă şi simţĕminte înalte româneşti. Dumnedeu sĕ rĕsplătească cu îmbelşugare laudabila lor faptă, care *dorim sĕ afle imitatorii sĕi şi în alte părţi şi centre româneşti*. Trăiască prea vrednicii bărbaţi conducĕtori ai institutului „Albina“, trăiască damele române din Sibiiu, cari cu nobilă prevenire au luat asupra dlor, priveghierea pentru purtarea corectă a menagiului la masa studenţilor.“

Învitare de abonament

la

DREPTATEA

Cu ḑiua de 30 Septembre a. c. stilul nostru, espiră abonamentele pe al III cuartal şi cele făcute pe luna Septembre.

Rugăm şi învităm pe dnii abonaţi sĕ grăbiască cu renoirea abonamentelor, ca astfeliu sĕ remânem în curent cu espediţia foii.

Abonamentele se fac mai uşor prin mandate postale.

PREŢUL:

pe 1/4 de an fl. 2.50

pe 1 lună 85 cr.

Rugăm a se scrie curat şi legibil numele abonentului, locuinţa şi posta ultimă, eventual sĕ se lipească pe mandatul postal adresa tipărită sub carea li-se trimite „Dreptatea.“

Cu stimă

Administraţia foii „Dreptatea.“

Bursa de Budapesta din 16 Octombre 1895.

Datoriă de stat:

Renta de aur ung. 100, 500, 1000 . (sc. de d.)	5%	123.50
„ „ „ „ 10.000 . . . . „	4%	—.—
„ „ coroane ung. . . . . . „	4%	99.50
Obl. căilor fer. orient. 1876 . . . „	5%	126.75
„ „ „ de stat, 1889, aur. „	4 1/2	129.—
„ „ „ „ „ „ arg. „	4 1/2	101.75
Obl. cu premii ung., din 1870, 100 fl. buc. . . .		140.50
„ „ „ „ „ „ 50 „		140.—
Obl. de desdaun. regal., am., ung. . (sc. de d.)	4 1/2%	100.75
„ „ „ „ croate . . . „	4 1/2%	102.50
Bonuri rur. ung. . . . . „	4%	96.25
„ „ croate . . . . „	4%	97.—
Obl. regul. Tisei (Seghedin)	4%	143.75
„ hipot. croate, 100	5%	—.—
Asemnatele cas. de stat. 6 luni 100		—.—
Datoria de stat. com., hărtiă, Mai-Oct. . . .	4 2/10	98.75
„ „ „ „ „ Febr.-Aug. .	4 2/10%	98.75
„ „ „ „ arg. Jan.-Jul. . . .	4 2/10%	98.50
„ „ „ „ „ Apr.-Nov. . . .	4 2/10%	98.50
Renta de aur austr. (sc. de d)	4%	122.50
„ în coroane		98.50
Datoria de stat austr. 1854. 250 fl.	4%	149.—
„ „ „ „ 1860. 500 „	5%	147.5
„ „ „ „ 1860. 100 „	5%	158.2
„ „ „ „ 1864. 100 „		194.—
„ „ „ „ 1864. 50 „		198.—
Obl. oraş. Budapesta 1890	4 1/2%	100.15

Bance.

Banca anglo-austriacă 120	170.—
„ pe acţii Budapestană 100	129.50
„ „ „ a capitalei I emis. 100	98.—
„Hermes“ intreprind. de bani 200	—.—
Banca de credit fiumană 80	126.50
„ „ „ gen. ung. 200	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu . . .	435.75
„ „ „ pe acţii Budast. 50	55.—
„ „ „ austriacă 160	—.—
„ „ „ „ din 4 Iuliu	351.50
„ industrială I ung. 150	197.—
„ „ şi comerc. ung. 100	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu . .	112.50
„ croat-slavon. 100	—.—
„ de credit ung. 200	116.—
„ „ „ „ vechiă 100	—.—
„ „ „ „ II emis. 15 Iuliu	241.25
„ comercială ung. pestană 500	1132.—
„ com. şi industr. bpestană 100	—.—
„ de credit fonciar centrală 500	590.—
„ croată de escompt 200	—.—
„ de escompt şi zarafiă ung. 400 K.	—.—
„ „ „ „ „ 15 Iuliu	259.—
„ austro-ungară 600	1000.—
„ „Unio“ 200	—.—

Sorţuri private.

Împrumutul oraş. Viena din 1874, 100	174.50
Sorţuri din Buda 40	60.—
„ „ „ (st. austr.) 40	61.—
Sorturi reun. „Jó-sziv“ 2	3.30
„ „ „ (st. austr.) 5	3.50
„ crucea roşie 5	12.—
„ „ „ (st. austr.)	12.50
Obligaţiunile basilicei 5	9.75
„ „ (st. austr.)	10.25
„ crucea roşie italian. 25 lire . . .	12.75
„ „ „ „ (st. austr.) . .	13.—
Instit. de cred. austr. 100	198.—
Crucea roşie austr. 10	19.—
Sorţi Pálffy 40	59.20

Monede.

Galbenul ces. şi reg. tesc.	5.95
„ „ „ „ verig.	5.93
„ austr.-ung. de 8 fl.	9.92
„ de 20 franci	9.93
10 marce	12.25
Lira de aur turcească	—.—
Argintul austr. şi ung.	—.—
100 marce germ. în papir	61.25
„ „ „ de bancă pr. 31 Iuniu	—.—

Scrisuri fonciare.

„Albina“, inst. de econ 5%		100.76
Banca civ. de credit Arad 5% 40 ani		101.—
„ „ „ „ „ 5%		101.—
„ „ „ „ „ 5 1/2%		100.50
„ de credit ardeleană 5%		101.—
„ „ „ „ 4 1/2% 40 ani		99.—
„ „ „ „ 4 1/2% 50 ani		98.50
„ credit fonc. din Sibiiu 5%		102.25
„ „ „ „ „ 5 1/2%		—.—
„ „ „ „ „ 6%		—.—
„ „ „ „ „ 4 1/2% em. VI. . .		100.50
„ gen. din Sibiiu 110 5% 31.3 ani		—.—
„ „ „ „ 106 5% 40 ani		—.—
„ „ „ „ III emis 5%		102.25
„ „ „ „ IV emis. 4 1/2%		100.50
„ I. de credit din Timişoara 5%		102.—
„ I. „ „ „ „ 4 1/2%		99.50
Împrumut. băncii ung. hipotec. 4%		128.50
Obl. c. fr. bulg.	6%	122.—
„ cu prem. sêrb. 100 fr.	3%	40.—
„ „ „ „ „ „ (stamp. austr.) .	3%	40.75
„ soc. p. reg. Temeş-Bega	5%	140.—

Publicaţiune de licitare.

Prin aceasta se aduce la cunoştiinţa publică, cumcă pentru

esarendarea dreptului de têrg

al comunei **Bozoviciu** pe anul **1896** eventual şi pe anii următori **1897** şi **1 898** s'a defipt terminul de licitare pe **1-a Novembre 1895** în cancelaria din Bozoviciu la 9 oare dimineaţa, la care doritorii de a luá acest drept în arendă sunt prin aceasta cu stimă învitaţi.

Condiţiunile de licitare respective de arendă specială sunt următoarele:

1. Preţul de estimaţiune, luându-se de basă suma de arendă a anilor espiraţi, este statorit în suma de **1780 fl.** pe an, din care sumă doritorii de a licitá sunt datori a depune **10%** ca **vadiu**, adecă **178 fl.** înainte de începerea licitaţiunei.

2. Arendatorul este îndatorat a depune drept cauţiune, care se va rĕsplătí după espirarea terminului de arendă 1/2 din suma arendei pe un an.

Celelalte condiţiuni de esarendare sunt espuse în cancelaria notarială comunală la vederea publică în oarele oficioase.

2—2 **Antista comunală.**

Bozoviciu, la 13 Octobre 1895.

Petrovits László, m. p. notariu comunal. **Kraia Antal**, m. p. jude com.

S'a tipărit în tipografia Heinrich Uhrmann în Timişoara.